

ARDZIAKON (46) *sb m*

ardziakon (21), **archidyjakon** (21), **arcdziakon** (2), **arcydyjakon**(2); *ardziakon Murm, MiechGlab (2), KrowObr(2); archidyjakon Mymer¹, BielKron (7), KuczbKat,ModrzBaz (2), SkarJedn, ZapKoscier; arcydyjakon RejPosRozpr, SkarŻyw; ardziakon : archidyjakon : arcdziakon WujJud (- : 2 : 2), SarnStat (16 : 6 : -).*

Pisane dużą literą (prócz ZapKoscier); a nagłosowe jasne; -ã- (34), -a- (6); -ã- KrowObr (2), BielKron (7), KuczbKat, WujJud (4), RejPosRozpr, ModrzBaz (2), SkarJedn; -a- SkarŻyw; -ã-: -a- SarnStat (16 : 5); o jasne.

sg N ardziakon (20). ◇ G ardziakona (2). ◇ D ardziakonowi (2). ◇ A ardziakona (8). ◇ I ardziakon(e)m. ◇ pl N ardziakoni (5), WujJud (4), RejPosRozpr, ardziakonowie (1) ModrzBaz. ◇ D ardziakonóm (2). ◇ A ardziakony (2). ◇ I ardziakony (1).

Sł stp: jardziekon, Cn notuje s.v. rymopis: archydyjakon, Linde XVI w. też arcydziakon.

Pierwszy z urzędników kurii wykonujący szereg funkcji (sądy, wizytacje, zarządzanie majątkiem diecezji) z polecenia lub w imieniu biskupa; archidiaconus Murm, Mymer¹, Cn (46) : ArdziakonMurm 172; ArchidiaconMymer¹ 9; KrowObr 36v; głową S. Staniława się pościł/ gdy ią w procesyey nosił Archidyakon BielKron 394v, 171v; Są Kárdynałowie/ fą Pátriárchowie/ [...] Archidiakoni/ Kánonicj [...] ordines minores et maiores [...] Ale [...] mało o takowe wśzytki wrzędniki dbamy. WujJudConf 141v; Więc Archidyakoni y Kánonicy/ Biskupi fą pomocnicy w vrzędzie iego Pálterfkim. WujJud 142, 142, LI; á kiedy się rozmnażały bogáctwá/ vczynieni też fą Arcydiakoni/ ktorzy wśzytki dobrá kościelne opatrzáli. RejPosRozpr c3v; Archidyakonow vrząd známienity iest/ y aż do nálznych czáfów iest w vzywaniu. bo oni fą dozorcámi obyczáiow/ náuki/ y wśzytkich obrzędow Kościelnych ModrzBaz 132, 32v; Wizytácie párochiálné [...] poruczoné Archidiakonóm. SarnStat 211, 166, 211, 212 [2 r.], 954, 1306.

ardziakon czego (2): BielKron 176v; Potym Cefarzowa znowiła się znieiákim Wigiliufem Archidyakonem kościoła Rzymfkiego SkarJedn 136.

Połączenia z imieniem (nazwiskiem) (4): [Benedykt IX] sprzedał [papiestwo] Ianowi Ardziakonowi KrowObr 38; BielKron 167; SkarŻyw 388; Ian z Pniowá Dekretów Doktor y Ardziakon SarnStat 900.

Połączenia z imieniem (nazwiskiem) i przymiotnikiem od nazwy miejscowej (21): Miłtrz Albertus Ardziakon Strygonfki MiechGlab 16, 16; Ná ie^o mieyfce wstąpił Zawiszá s Kurozwák Archidyakon Krákwofki BielKron 378; Połáni byli [...] iefzcze połowie/ Ian Konárski Archidyakon Krákwofki człowiek vrodziwy/ ktemu wymowny/ ięzyki rozmáite vmieiąc BielKron 417, 370v; KuczbKat kt; ZapKoscier 54v; y przez Wielebného Mikołáiá Rotficá Ardziakoná Poznánfkiego SarnStat 226, 371, 900 [3 r.], 905 [2 r.], 1044 [2 r.], 1965 (14).